

مرکز بررسی اطلاعات و پژوهش

سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی‌رانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

سازمان بنادر و دریانوردی

اصول ومبانی برنامه فعالیت سیستم نگهداری تاسیسات بندری

سید علی بنی هاشمی بازارده
ناظر پروژه های تعمیر و نگهداری تاسیسات بندری
مشاور عمران ایران - بندر شهید رجایی

چکیده

بنادر مرتبط با انبهای آزاد، یکی از کلیدی و اساسی ترین پایگاهها و دروازه های اصلی ورودی و خروجی هر کشوری محسوب می گردد که نقش آنها در رشد، توسعه و شکوفایی اقتصاد، دارای جایگاه ویژه ای است، بطوریکه می توان آنها را یکی از مهم ترین شاهراه های عمده و حیاتی اقتصاد جامعه قلمداد نمود. برای احداث و استقرار بنادر، سرمایه های بسیار زیادی هزینه می گردد تا بعنوان یکی از زیرساخت های اصلی اقتصاد کشور در طی دوره عمر مفید فنی پیش بینی شده به منظور بهره برداری اصولی از این تاسیسات زیربنایی، بتواند در سیکل چرخه صنعت حمل و نقل در عرصه ملی و بین المللی، نقش محوری، موثر و کارساز خود را بشکلی مطمئن و مطلوب، عملی نماید. باتوجه به اهمیت بسیار فوق العاده و استراتژیک تاسیسات زیربنایی بنادر برای کشور که جز لاینفک سرمایه های ملی و از پشتوانه ها و ذخائر مستحکم و ارزشمند توسعه اقتصادی می باشد، نگهداری از این سازه ها نیز دارای ضرورت و اهمیت ویژه ای می باشد، بخصوص زمانیکه موقعیت جغرافیایی قرارگیری این تاسیسات در شرایط جوی و محیطی حاد و بحرانی باشد، اهمیت ضرورت نگهداری از تاسیسات دوجندان می گردد که عدم توجه به این مهم، ضمن تحمیل و تخصیص بودجه های جاری کلانی، باعث وقفه و رکود فعالیت عملیاتی خواهد گردید. محضل عمده و مهمی که در کشورهای درحال توسعه هنوز جایگاه و هویت واقعی خود را پیدا نکرده است. لذا مشاهده می گردد که سالانه اعتبارات زیادی از بودجه جاری کشور صرف هزینه تعمیرات بخشهایی از تاسیسات زیربنایی (نه همه آن) می گردد که در صورت استقرار سیستم نگهداری، بعنوان یک نظام مقتدر، سازمان یافته و هدفمند، توانایی فراهم آوردن زمینه و بستر مناسبی را سبب گردد تا ضمن کاهش هزینه های گزاف تعمیراتی، باعث دوام تاسیسات و افزایش عمر مفید فنی آن گردد، سیستم و فعالیت هدفمندی که بتواند دقیقاً مشخص نماید که چه بخشهایی از تاسیسات، باجه مبلغ اعتباری، در چه مقاطع زمانی خاص از دوره بهره برداری، برای چه مدت از سیکل کارکرد، به چه روش، نحوه عملیات اجرایی و باجه مصالحی بایستی از تاسیسات بندری به نحو اصولی نگهداری نمود. بدیهی است که سیستم هدفمند نظام نگهداری بر اصول و موازین استوار خواهد بود که چارچوب استخوانبندی کلیه فعالیت های اجرایی نگهداری را بی ریزی و گردش کار تمامی عملیات تحت الشعاع حوزه فعالیت نگهداری را تحت کنترل فنی و کیفی سیستم قرار دهد. با شناخت و بکارگیری صحیح و منطقی از این اصول، در کوتاهترین زمان ممکن و کمترین هزینه مصرفی و با قابلیت اطمینان بسیار بالایی از همان اوایل زمان شروع بهره برداری عملیاتی از تاسیسات، می توان اهداف برنامه ریزی شده سیستم نگهداری را در مسیری صحیح کانالیزه و هدایت کرد.

از جمله اصول و موازینی که در تحقق ایجاد فعالیت سیستم نگهداری موثر واقع میگردند، می توان اجمالاً به موارد زیر اشاره نمود:

- ۱- اجرای صحیح و اصولی پروژه در طی دوره ساخت از مهمترین اقداماتی می باشد که در صورت حصول اطمینان از کیفیت کارهای انجام شده پروژه می توان انتظار داشت که حدوداً ۸۰٪ از مشکلات جانبی سیستم نگهداری در طی دوره بهره برداری بطور مطلوبی برطرف گردیده شده است.
- ۲- تهیه و تنظیم دستورالعمل های اولیه اجرایی، جدول و فرم های بازرسی کلیه بخشهای مورد بهره برداری، تهیه ضوابط و نحوه روشهای کنترل اصولی بهره برداری تاسیسات، قبل از آنکه تاسیسات وارد مرحله فعالیت عملیاتی گردد از اقدامات موثری است که زمینه را برای آشنایی عموم واحدهای مختلف جهت انجام و تشریح مساعی فعالیتی مشترک فراهم خواهد نمود.
- ۳- اجرای هر فعالیتی براساس تأمین اعتبارات پارار، امکان پذیر خواهد شد، لذا محاسبه و تعیین اعتبارات تخصیصی معقول و منطقی سالانه جهت تأمین عمر مفید فنی تاسیسات و توزیع اعتبارات تأمین شده براساس اولویت بندی صورت گرفته شده و اجزا زیر مجموعه بندری از مهمترین اصول سیستم نگهداری می باشد.
- ۴- تأمین کادر آموزش دیده ماهر و کارا با تخصصهای فنی لازم که بازوی اجرایی سیستم نگهداری را تشکیل می دهد، در زمینه عملیات بازرسی کنترل کیفی فعالیت های بهره برداری و همچنین اجرای اقدامات پیشگیرانه نگهداری و تعمیرات، ضمن انتخاب مناسبترین مصالح مصرفی با بهره گیری از ماشین آلات و تجهیزات مدرن و دستگاههای کنترل اندازه گیری غیرمخرب از ضروریات عمده ای

میباشد که بهره وری سیستم را به بالاترین حد خود ارتقا خواهد داد. اساس استخوان بندی و شکل گزری، نظام سیستم نگهداری، منوط به تامین این مهم میباشد.

۵- محاسبه و تعیین دوره های زمانی بلند مدت نگهداری کل سیستم ، ضمن در نظر گرفتن کلیه شرایط محیطی و محاطی غالب بر تاسیسات و تامین مصالح مورد نیاز در طی دوره بهره برداری بمنظور نگهداری اساسی دوره ای ، اجرا و استقرار فعالیت نگهداری را سازمان خواهد بخشید .

۶- تعیین و استقرار پایگاههای کنترل نگهداری ، با توجه به گستردگی و دامنه حوزه فعالیت تاسیسات در نقاط کلیدی مجموعه در ارتباط زنجیره ای اطلاعاتی، پایگاهها با یکدیگر بمنظور اطلاع یابی از مواضع صدمه و آسیب دیده ، سرویس دهی بموقع مواضع معیوب و انجام تعمیرات کیفی جهت پیشگیری از نفوذ و توسعه خرابی ، نقش مهمی در شکل گیری سیستم نگهداری خواهد داشت .

ICOPMAS